

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ — GYERMEKVÉDELEM

Gyámügyi szakembereknek

Párkapcsolati erőszak a gyámügyi eljárásban

Kapcsolattartás · Elhelyezés · Gyerekbiztonság · ⚠️ **Magas kockázat**

A gyámügyi döntés elsődleges szempontja a gyermek mindenek felett álló érdeke és biztonsága.

A kapcsolattartási jog mérlegelésekor az erőszak előzményei kiemelt szempontot jelentenek.

01

MIÉRT FONTOS?

- A gyámügyi szakember munkája közvetlen hatással lehet a gyermek és a bántalmazott szülő biztonságára. [\[EU 2024/1385\]](#)
- A coercive control mintázatban azonosítható, fizikai bizonyíték nélkül is. [\[UK Home Office\]](#)
- A kapcsolattartási rendszer egyes esetekben az elkövető kontrolljának fenntartására is felhasználható. [\[National DFV Bench Book\]](#)
- A PAS (Parental Alienation Syndrome) nem szerepel a DSM-5 vagy az ICD-11 rendszerekben — önálló diagnózisként körültekintően kezelendő. [\[National DFV Bench Book\]](#)
- Az erőszak előzményeinek feltárása a gyermekelhelyezési döntések kiemelt szempontja. [\[EU 2024/1385\]](#)
- Gyermekvédelmi jelzési kötelezettség áll fenn, ha a gyermek érintettsége felmerül. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)

A kapcsolattartási jog mérlegelésekor az erőszak előzményei és a gyermek biztonsága kiemelt szempontot jelentenek. [\[EU 2024/1385\]](#)

02

MIRE FIGYELJEK?

AZ ÉRINTETT NŐ JELEI AZ ELJÁRÁS SORÁN

- Ellentmondásos nyilatkozatok — összhangban állhatnak a trauma ismert hatásaival. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)
- Az elkövető jelenlétében láthatóan megváltozott viselkedés.
- Irreálisan engedékeny a kapcsolattartási feltételekben.
- Gazdasági kiszolgáltatottság — nincs önálló forrás jogi képviselőhez. [\[EU 2024/1385\]](#)

FIGYELMEZTETŐ MINTÁZATOK AZ ELJÁRÁSBAN

- A kapcsolattartási eljárás egyes esetekben a nyomásgyakorlás eszközévé válhat. [\[UK Home Office\]](#)
- A kapcsolattartási konfliktust a másik szülő elidegenítő magatartásával magyarázza.
- A hatóság előtt együttműködő és gondoskodó képet mutat.
- Ismételt beadványok, eljárás elhúzása. [\[National DFV Bench Book\]](#)

Az inkonzisztens nyilatkozat összhangban állhat a trauma ismert hatásaival — önmagában nem tekinthető a hiteltelenség bizonyítékának. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)

03

MIT KÉRDEZZEK?

Rövid · Biztonságos · Nem vádló · Traumaérzékeny

- Biztonságban van jelenleg?
- Fél a volt partnerétől a kapcsolattartások során?
- Előfordult-e fojtogatás vagy halálos fenyegetés? [\[Campbell et al. 2003\]](#)
- Hogyan viselkednek a gyerekek a kapcsolattartások előtt és után?
- Van-e olyan személy, akihez fordulhat segítségért?

A biztonságos kockázatértékelés érdekében javasolt az érintettet az elkövető jelenlététől mentesen meghallgatni.

04

MIT TEGYEK?

- Az erőszak előzményeinek explicit feltárása az elhelyezési és kapcsolattartási döntés előtt. [\[EU 2024/1385\]](#)
- A kapcsolattartás feltételeinek mérlegelése, ha az erőszak fennállása valószínűsíthető — felügyelt kapcsolattartás vagy felfüggesztés. [\[National DFV Bench Book\]](#)
- Gyermekvédelmi jelzés és együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Traumaérzékeny, szakmailag felkészült szakértő kirendelése, ha coercive control gyanúja merül fel. [\[ETBB\]](#)
- Ideiglenes intézkedés mérlegelése, ha a gyermek azonnali védelme szükséges. [\[2009. évi LXXII. tv.\]](#)
- A határozat indokolásában a kockázati tényezők részletes dokumentálása.

A gyermek biztonsága és a bántalmazott szülő védelme együttesen mérlegelendő — a kapcsolattartási jog ezeket nem írhatja felül. [\[EU 2024/1385\]](#)

05

MIT NE TEGYEK?

- ✗ 'A kapcsolattartás minden körülmények között elsőbbséget élvez.'
- ✗ "A gyerekeknek szüksége van mindkét szülőre."
- ✗ "Nincs fizikai bizonyíték — az erőszak nem bizonyított."
- ✗ "Kibékültek — az ügy lezárható."
- ✗ "Az anya elidegeníti a gyereket az apától."
- ✗ 'A PAS-ra való hivatkozás önmagában eldönti a kapcsolattartási kérdést.'
- ✗ "Az inkonzisztens vallomás hazugságra utal."
- ✗ "Régen volt — azóta biztos megváltozott."

AZONNALI INTÉZKEDÉS SZÜKSÉGES, HA AZ ALÁBBIK BÁRMELYIKE FENNÁLL

- Fojtogatás — a gyilkossági kockázat 7-szeres emelkedése. [\[Campbell et al. 2003\]](#)
- Halálos fenyegetés — explicit vagy implicit. [\[EU 2024/1385\]](#)
- Fegyver jelenléte a háztartásban.
- Gyerekek fenyegetése vagy bántalmazása. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Szakítás / válás utáni fokozódó stalking. [\[EU 2024/1385\]](#)
- A kapcsolattartási átadásnál fokozódó feszültség vagy fenyegetés.

A fojtogatás a nemzetközi kutatások szerint a későbbi súlyos vagy halálos erőszak egyik legerősebb kockázati indikátora. [\[Campbell et al. 2003\]](#)

1997. évi XXXI. tv.	Gyermekevédelmi jelzési kötelezettség, elhelyezési szempontok.
Megelőző távoltartás	Max. 60 nap — polgári nemperes eljárás (2009. évi LXXII. tv.)
EU 2024/1385	Erőszak előzményeinek figyelembevétele gyermekelhelyezési döntésekben.
Btk. 212/A	Kapcsolati erőszak — közvédas bűncselekmény.
	Mérlegelési eszköz, ha az erőszak fennállása valószínűsíthető.

Nemzetközi jog

EU 2024/1385	Erőszak előzményei gyermekelhelyezési döntésekben, coercive control, áldozatvédelem.
Isztambuli Egyezmény	Erőszak figyelembevétele gyermekelhelyezési döntésekben — nemzetközi standard.
CEDAW GR35	Állami kötelezettség a gyermekek és nők védelmében.

Hatósági és bírói iránymutatások

National Domestic and Family Violence Bench Book (AU)	Gyermekehelyezés, kapcsolattartás, coercive control, peres visszaélések.
Judicial College – ETBB	Trauma, sérülékeny tanúk, traumaérzékeny eljárás.
UK Home Office – Statutory Guidance	Coercive control azonosítása — kontroll jelei a hatósági eljárásban.

Trauma és kockázat

[Campbell et al. 2003](#)

Fojtogatás — a gyilkossági kockázat 7-szeres emelkedése (AJPH).

[SAMHSA TIP 57](#)

Trauma-memória, inkonzisztens vallomás, traumaérzékeny kommunikáció.

Megjegyzés: Magyarország az Isztambuli Egyezményt aláírta, de nem ratifikálta. Az itt hivatkozott standardokat az EU 2024/1385 irányelv és a CEDAW egyezmény azonos tartalommal írja elő.

09

SEGÍTSÉG — ELÉRHETŐSÉGEK

OKIT (állami krízis)	06 80 20 55 20
Áldozatsegítő Közp. (ÁSK)	116 006
Rendőrség / távoltartás	112
NANE	06 80 505 101
Patent (jogsegély)	06 80 80 80 81

A gyámügyi határozat nem adminisztráció — a gyermek és a védendő szülő jövőbeli biztonságát is befolyásolja.

ETIKUS MUNKAHELY PROGRAM
etikusmunkahely.hu